

Remarkable Repetition

פרשת נשא תשפ"ה

Artscroll - Chumash

2 The Midrash explains that even though the twelve offerings were identical, each alluded to the special mission of its tribe, so that each was unique in its spiritual essence. This is why the Torah describes each one separately in virtually identical verses.

Everyone who brings an offering must bear sincere inner feelings of repentance and desire to draw closer to God. The tribal leaders brought such personal devotion with their offerings, each according to the unique mission of his tribe. Thus, the tribal leaders brought both their inner desires and their tribal missions to the joint national goal of inaugurating the Tabernacle. And in this way all the tribes were combined into a spiritual and physical spectrum, a combination of spiritual and temporal potential and attainment in the combined service of the national destiny. This is the significance of Ramban's statement that the Torah listed each offering separately, and then gave the sum of all twelve offerings (see notes to vs. 84-88). Each leader brought the spiritual striving of himself and his tribe — and shared them with the nation (R' Yosef Dov Soloveitchik).

1a

NUMBERS

PARASHAS NASSO

7 / 10-23

10 Then the leaders brought forward offerings for the dedication of the Altar on the day it was anointed, and the leaders brought their offering before the Altar.

11 HASHEM said to Moses, "One leader each day, one leader each day shall they bring their offering for the dedication of the Altar."

12 The one who brought his offering on the first day was Nachshon son of Amminadab, of the tribe of Judah. 13 His offering was: one silver bowl, its weight a hundred and thirty [shekels]; and one silver basin of seventy shekels in the sacred shekel; both of them filled with fine flour mixed with oil for a meal-offering; 14 one gold ladle of ten [shekels] filled with incense; 15 one young bull, one ram, one sheep in its first year for an elevation-offering; 16 one he-goat for a sin-offering; 17 and for a feast peace-offering: two cattle, five rams, five he-goats, five sheep in their first year — this is the offering of Nachshon son of Amminadab.

1b

84 This was the dedication of the Altar, on the day it was anointed, from the leaders of Israel: twelve silver bowls, twelve silver basins, twelve gold ladles; 85 each bowl was one hundred and thirty silver [shekels] and each basin was seventy; all the silver of the vessels was two thousand, four hundred in the sacred shekel. 86 Twelve gold ladles filled with incense, each ladle was ten of the sacred shekels; all the gold of the ladles was one hundred and twenty [shekels]. 87 All the livestock for the elevation-offering: twelve bulls, twelve rams, twelve sheep in their first year, and their meal-offerings; and twelve he-goats for a sin-offering. 88 All the livestock for the feast peace-offering: twenty-four bulls, sixty rams, sixty he-goats, sixty sheep in their first year — this was the dedication of the Altar after it was anointed.

3

Torah Tzvi

Could the Torah not have saved myriad words by including all the *korbanos* of the *nesi'im* in several *pesukim*, beginning: "This is what all the *nesi'im* offered..."? Furthermore, we might very well wonder why the *nesi'im* chose to offer identical *korbanos*. Did they not want to express their individuality?

5

ספר במדבר ה' ריב"ז

ה' מסתכל על כל יחיד רעיון דומה אך הפוך בכיוונו מביע האלשיך הקדוש. אם עד כה הרגשנו מאפיין שונה וייחודי בכוונת כל אחד מהנשיאים, האלשיך מדגיש את השונות והייחודיות מצד קבלת ה' את העבודה. על השאלה "למה האריכה התורה לספר כל פרטי קרבנות כל נשיא, אחרי שאין הפרש בין הקרבנות" מוסיף האלשיך לשאול: "ועוד, שאחר ספור כל הפרטים שבכל יום ויום חוזר וכולל את כולם ואומר 'זאת חנוכת המזבח', ועושה כך הכל קערות כסף שנים עשר וכו', מי לא ידע כי זה מספרם" ותשובתו הרמתה: "לומר, ראו נא כי את כל אחד אחשיב בפני עצמו, ועל כן אשתעשע בהזכיר כל פרטי קרבנותיו כאילו לא הזכירו מקודם... וכללם כולם כאחד לומר כי את כולם אני עושה אגודה אחת כי כולם שווים לפני. ולא עשה זה מתחילה לכוללם. אלא יפרטם תחילה כל אחד בפרטי קרבנותיו לבל יחשוב הרואה כי אין חשיבות לפניו ית' רק בהתחברות זכות כולם, אך לא יחשב כל אחד בפני עצמו [אין הדבר כן] והוא יתברך לא כן ידמה. כי צדיק אחד, יסוד עולם יקרא [גם] מבלי היות זולתו. על כן הזכיר פרטות כל אחד להורות כי כל אחד חשוב לפניו" (ו. י).

יהודה

פרשת נשא

ויאמר

שנגמר המשכן הקדומו והביאו קרבן בוריות.

ונכלל לומר שבגלל גודל חיבתם למקום, שהביאו בוריות - בניגוד לחסרון שהיה בהבאת נדבת המשכן - הדגישה התורה מעלתם זו בכך שנתייחד לכל נשיא פרשה בפני עצמה, למרות שאין שינוי בקרבנות. והתיקון הוא מידה כנגד מידה. כי חסרון היו"ד מורה על חסרון המחשבה, כמו שפירש רש"י על הפסוק (שמות טו, א) "או ישיר, עלה בלבו שישיר, יו"ד על שם המחשבה נאמר". נמצא שבעוד שבנדבת המשכן חסרו את הכוונה הראויה בזה שהתעצלו ונחסר אות יו"ד משמם, הרי כעת כשכל אחד מהם כיוון כוונה אחרת, נתקן חסרונם בכך שתיקנו את המחשבה, ולפיכך חזר הדבר ונשנה בכל נשיא בייחוד.

ויש לראות בזה כמה מידה טובה מרובה * על מידת פורענות. כשהתעצלו, התורה חיסרה להם אות יו"ד בלבד, ואילו כעת שהודדו התורה כתבה לכל אחד פרשה שלימה.

bestowing honor to those who fear Him, as it says (I Samuel 2:30): *for I honor those who honor Me*. Now, all the leaders brought on the same day this offering upon which they agreed together, but it was impossible that one should not precede his fellow in the actual offering.⁴⁶ ואי אפשר שלא יהא אחד קודם – והנה הנשיאים כלם ביום אחד הביאו הקרבן הזה שהקדימו עליו יחד. So [God] honored those tribes that had precedence in the matter of the divisions⁴⁷ with precedence in this matter of the days of offering.⁴⁸ וכבוד את הנקדמים בדגלים בהקדמת ימים אצל רצה. However, [God] wished to mention all [the leaders] by name and their offerings in detail and to mention separately each one's day, לא – שיוכיח ויכבד את הראשון "זה קרבן נחשון בן עמינדב" ויאמר "וכן הקריבו כל הנשיאים איש איש יומו" and not simply mention and honor the first one, saying, "This is the offering of Nahshon son of Amminadab," and say afterward, "And so each of the leaders offered, each man on his day," * since that would have been an abridgement of the others' honor. And afterward (in verse 84), [God] went and combined them⁴⁹ to teach that all of them were equal before Him, blessed is He. And thus [the Sages] said there in *Sifrei*: With the words from the leaders of Israel (v. 84), Scripture teaches that just as [the leaders] were all equal with regard to the idea of these dedicatory offerings,⁵⁰ so were they all equal with regard to the merit of bringing those offerings. And why does the Scripture say *Twelve silver bowls*? To teach that they are the very ones that were donated by the leaders and no disqualification befell them. (*Sifrei* on verse 84 [53]).

10

הגריה שמואלבין

מאמר בו

קסו

כבוד האדם בדקדוק עצום

איתא בברכות, במעשה שהעבירו את רבן גמליאל מנשיאותו מפני כבודו של רבי יהושע, ששאלו החכמים: "מאן נוקים ליה? נוקמיה לרבי יהושע, בעל מעשה הוא". כלומר, גם אם רבי יהושע ראוי לנשיאות יותר מן האחרים לא נוכל למנותו מפני כבודו של רבן גמליאל, הואיל ורבי יהושע הוא היה הבעל דבר בענין העברתו של ר"ג מן הנשיאות. וכתב המאירי שם, שחכמים למדו הנהגה זו מן התורה עצמה. שנאמר: "וידבר ה' אל משה לאמר, אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחנות מבין השרפה", ומדוע לא נאמר הציווי לאהרן עצמו, אלא לאלעזר? משום כבודו של קורח. כיון שאהרן היה בעל המעשה, ומחלוקתו של קורח כנגדו היתה, יהיה בזה משום עלבון לקורח אם אהרן הוא שירים את-המחנות שנשארו מכשולו הגדול.

מה נורא הדבר, קורח כבר בלוע ושרוף, אבל אם אהרן בעצמו יכנס להרים את המחנה הרי"ז פגיעה בכבודו של קורח, וכבודו של קורח אינו הפקר, גם דמו הנה נדרש. עונש שמים שקול ומדוד כחוט השערה, ובמדה שאינו חייב, התורה חסה על כבודו.

11

באותה מידה צריך כ"א לכבד את חברו

באותה מידה חייב כל אחד לנהוג, שהרי נאמר "והלכת בדרכיו". צריך האדם זהירות גדולה ודקדוק רב בכבוד חברו. כך הם דרכי שמים, וכך חייב כל אדם להזהר בכבוד חברו. רק ע"י זהירות כזו בכבוד חברו יהיה "נכבד", "איזהו מכובד - המכבד את הבריות".

והנה, סיפא דמתניתין שם באבות: "שנאמר כי מכבדי אכבד". הדברים כפשוטם אינם מובנים, שהרי מה הקשר בין "מכבדי אכבד", "לאיזהו מכובד המכבד את הבריות". אך הביאור הוא כך: כל אדם הוא יציר כפיו של הקב"ה ונברא בצלמו, א"כ המכבד את הבריות הרי הוא באמת מכבד את המקום. לכן זוכה בשכרו להיות מכובד בעצמו, שנאמר "כי מכבדי אכבד".¹

ובאמת הכבוד האמיתי מעלה את האדם, יעוין שבת דף ק"ג ע"א "וכבדתו מעשות דרכיו", וכבדתו, שלא יהיה מלבושך של שבת כמלבושך של חול, וכי הא דרכי יוחנן קרי למאני מכבדותי", וברשי: "שמכבדני בעליהן" עכ"ל. ולכאורה צ"ב, מה ענין דרכי יוחנן לשבת, והא ר"י קאמר רק שהבגדים מכבדים את האדם, ולא את השבת, אך הענין הוא שע"י הבגדים

שמעתי בשם הסבא מרן ר' שמחה ויסל זצ"ל טעם למה התורה מאריכה אצל כל נשיא ונשיא כ"כ באריכות, כי התורה רצתה ללמדנו בזה, שאם רבים עושים מצוה אע"פ שהם רבים לא מדברים בשמים מהכלל, אלא שמחים עם כל אחד ואחד כאילו הוא יחיד בעולם, ולא נתמעטה אהבת ושמחת הקב"ה לכל אחד. משום שיש הרבה שעשו את המצוה, לכן כמו עם הקרבן של נחשון שמח הקב"ה, ופרט בפרוטרוט כל הדברים שעשה.

כן היתה השמחה גדולה אצל כל אחד ואחד, כי האדם מוגבל במדת אהבה שלו, וכשיש לו בן אחד או כל אהבה שיש בו מסורה לבנו היחיד, אבל כשיש לו הרבה בנים מתחלקת אהבתו, ולכל אחד מגיע רק מקצת אהבתו, אבל מדת אהבה של הקב"ה היא בלי גבול וכלי תכלית, ולכן לא נתמעטה אהבתו לכל אחד בשביל שיש עוד אנשים שעושים, ומדברים בשמים על כל אחד כאילו יחיד בעולם.

נז

מרדכי

נשא

ברכת

8

ובכל זאת, עלינו להבין, מה נוסף עם הפירוט והחזרה הזאת, הלא סוף כל סוף היה שם "מוקדם" ו"מאוחר".

מה היה חסר, אילו היו אומרים, שביום מסויים הקריב נשיא זה וזה, כדוגמת המפורטים הקודמים. מה היה חסר בכך?

הלא, כאמור, יש שם, בתורה, פירוט של מוקדם ומאוחר. כלום על ידי חזרה על סוג הקרבן, מתרבה הכבוד?

נראה, שנאמר כאן יסוד גדול בכבודו של אדם, שאותו יש ללמוד מהנהגתו של הקב"ה עם אלו שהקב"ה חולק להם כבוד.

שכן, מדרכיו של הקב"ה למדנו, שכשהוא "מתייחס" אל מי מיראינו, נראה הדבר כאילו לא קיים באותה שעה, אלא זה שחפץ הקב"ה ביקרו.

וזאת למדנו מכך, שהתורה, כשפרטה אף קרבנו של כל אחד ואחד מן הנשיאים, לא השתמשה במישהו אחר, אף לא כדוגמא ומשל. משום שאילו כך היה, לא היה הדבר נראה, שההתייחסות כולה נתונה לנשיא זה של אותו יום בלבד.

ומכאן, שכבודו של אדם מתבטא בכך, שכשבא מאן דהוא לפניך, או נזקק לך בענין כל שהוא, עליך לתת לו את ההרגשה, כאילו לא קיימת לך בעיית אחרת, או ענין אחר, מלבד ענינו שלו ובעייתו שלו. רק הוא ה"מעניין" אותך. זהו כבודו של אדם. וזאת יש ללמוד מהקב"ה המחלק כבוד ליראינו.

9

משנה

פרשת נשא

אדר"ל

רנו

כתב בספר ראשית חכמה (שער הידיאה פ"ב בפייקי חיבוט הקבר פ"ד) וז"ל, אמרו, בשעה שאדם נפטר מן העולם, לא די שהוא נבהל ממלאך המות שכולו מלא עינים וחרבו שלופה בידו, אלא שואל לו כלום עסקת בתורה ובגמילות חסדים, והמלכת לקונן בשחרית וערבית, והמלכת את חבירך בנחת רוח, עכ"ל.

הנה ענין זה של "המלכת את חבירך" הוא ענין של כי האדם נברא בצלם אלקים, לכן המעריך את המלך, מעריך את דמותו, וכמו שצריך להמליך את הבורא יתברך בשחרית וערבית, כן יש להמליך את חבירו, וח"ו פגם בהמלכת חבירך, אי התחשבות בחבר, הוה פגם בהמלכת הבורא יתברך.⁷³

יסוד זה של הזהירות בכבוד הזולת אנו מוצאים ביתר העמקה בענין של "ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו" (שמות כ). ואמרו חז"ל: "שעל ידי המעלות אתה צריך להרחיב פסיעותיך. ואף על פי שאינו גילוי ערוה ממשי, שהרי כתוב 'ועשה להם מכנסים בדי', מכל-מקום הרחבת הפסיעות קרוב לגילוי ערוה ואתה נוהג בהם מנהג בזיון" (ילקוט שמעוני, יתרו שו, הובא ברש"י).

למדים אנו מכך שלא רק בכבוד בני אדם יש להזהר, אלא כל דבר שהוא ממעשי היתברך חייבים להזהר בכבודו. הזהירות בכבוד צריכה להיות ללא כל סייג, גם ביחס לדומם, שהרי כאן אין שום כוונה לבזות את האבן, רק לעלות על המזבח - בכל זאת מונח בַמַעֲשֶׂה זה איזה שהוא הרגש קל של בזיון. וכדי למנוע זאת דורשת מאיתנו התורה החלפת המעלות בכבש.

* ועל זה הוסיפו חז"ל ואמרו: "והרי דברים קל וחומר ומה אבנים הללו שאין בהם דעת להקפיד על בזיון אמרה תורה הואיל ויש בהם צורך לא תנהג בהם מנהג בזיון, חברך שהוא בדמות יוצרך ומקפיד על בזיונו על אחת כמה וכמה!"

וענין זה אינו דוקא בנסיונות בעניני קדושה, אלא בכל נסיון שבא לפני האדם, אם לכעוס על בני ביתו או על חבריו, או אם לדבר לשון הרע על מי שעשה לו רעה, או נסיון אם לקנאות את חבריו, או להסתכל עליו בעין טובה, והאדם אינו מחשיב העבודה של התגברות על מדותיו בענינים אלו, אבל יוכל להיות שזהו תכלית כל עבודתו בעוה"ז, להתגבר דוקא בנסיון זה.

ולפי"ז י"ל שבא הפסוק לומר שכל אחד יש לו עבודה שלו, ויקרה היא מפנינים, היינו שיהודי שאינו כהן גדול יכול לחשוב איזה חשיבות יש לעבודה שלו, הלא אינו זוכה ליכנס לפני ולפנים כמו כה"ג, אבל באמת יקרה היא מפנינים, כי יוכל להיות שעבודת האדם הפשוט יקרה היא ממה שכה"ג נכנס לפני ולפנים.

ואח"כ בא המדרש להוסיף שכמו כן תאמר לבני גרשם שהם חשובים אע"פ שבני קהת נושאים הארון, ואולי החשיבות הוא שהם יודעים שהם "גם הם", והיינו שידועים שאינם החשובים ביותר כי בני קהת חשובים יותר, ומחמת זה יש להם ביטול והכנעה, ותגיד להם שדייקא עי"ז עובדים ה' במדרגה גדולה, והוא עבודה גדולה לעבוד בבחינה זו של "גם הם", והיינו לחשוב שאין עבודתם חשוב כל כך, ואעפ"כ אינו מניח מעבודתו, אלא עושה מה שעליו לעשות בתמימות, והבן.

ולבן התחיל התורה פרשה זו כדיבור חדש וידבר ה' אל משה לאמר נשא את ראש בני גרשום גם הם וגו', כי זה ציווי חדש לרומם בני גרשום ולהודיע להם חשיבותם, שהעבודה של "גם הם", הוא חשוב מאד, ואולי דייקא מחמת שעובדים בבחינת "גם הם", הם חשובים ביותר.

לכבד את חברו, אין זה דבר קל ודרושה בזה התחכמות רבה. שהרי הא גופא שהוא מכבד את חברו, מעמיד את המתכבד במצב נחות של מקבל התלוי ונהנה מהשפעתם של אחרים. מצב זה עצמו פוגם בכבודו של חברו. אין זו נתינה שלמה, כי אין זה כבוד שלם. ומהי התקנה לזה? לכבד את חברו באופן שהלה לא ירגיש שהוא מקבל טובה. לתת הרגשה שהוא המיטיב עם המכבד. זו מדרגה יותר עליונה במדת הכבוד שיכבד אדם את חברו.

דבר זה למדנו מדברי חז"ל במד"ר פרשת בהעלותך: "אמרו ישראל לפני הקב"ה: רבש"ע, לנו אתה אומר שנאיר לפניך, אתה הוא אורו של עולם, והאורה דרה אצלך, דכתיב: "ונהורא עמיא שריא", ואתה אומר אל מול פני המנורה, הרי "כי אתה תאיר נרי", אמר להם הקב"ה: לא שאני צריך לכם אלא שתאירו לי כדרך שהארתי לכם, למה? להעלות אתכם בפני אומות שיהיו אומרים ראו היאך ישראל מאיין למי שהוא מאיר לכל העולם. משל למה הדבר דומה לפקח וסומא שהיו מהלכין בדרך, א"ל פקח לסומא כשתכנס לתוך הבית, צא והדלק לי את הנר הזה והאר לי, א"ל הסומא: בטובתך, כשהייתי בדרך את היית מסמכני, עד שנכנסנו לתוך הבית אתה היית מלווה אותי, ועכשיו אתה אומר הדלק לי את הנר הזה והאר לי? א"ל הפקח: שלא תהא מחזיק לי טובה שהיית מלווה בדרך, לכן אמרתי לך האיר לי". עכ"ל המדרש.

* כך אומר להם הקב"ה לישראל, הדלקת הנרות אינה אלא אמצעי לכך שתהיה הנאתכם וטובתכם שלמה במה שאתם מקבלים ממני. לשם כך יש צורך שתעשו משהו, כדי שלא תחזיקו לי טובה. היינו, כדי שלא תרגישו עצמכם כל כך

קבליים, לכן הוו מדליקין לפני את הנרות. לא זו בלבד, אלא שתתכבדו בזה ני אומה"ע." ^ה

ק מן הכבוד הוא ליתן הרגשה טובה לחברו

בדרך זו צריך כל אחד ואחד לנהוג בחברו. הוי מכבדו בכבוד מלכים, הוי חרד כבודו, והזהר מלגרם לו שום דבר שיכול להיות קרוב לבזיון. עם זאת, אל פוך את חברך למתכבד ממך, למקבל ממך, תן לו אפשרות שלא ישאר חייב הכרת טובה. תן לו אפשרות לשלם בדבר שהוא מתכבד בו, וזו דרגת הכבוד בזה ביותר.

הזהרה בכבוד חברים

ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר. הקריב את קרבנו וגו' (ז, יח-יט)

אריכות היתר שהאריכה התורה בפרשת קרבנות הנשיאים יש בה, כדי לתת לנו מושג רגש כלשהו בענין הזהירות בכבוד הזולת, אמר הגר"י לוינשטיין זצ"ל בספרו "אור זקאל - מידות" (עמי קיט).

כתב הרמב"ן: "והנכון בטעם הכתוב כי הקב"ה חולק כבוד ליראיו כמו שאמר יכי בדי אכבד" (שמואל א, ב). והנה הנשיאים כולם ביום אחד הביאו הקרבן הזה שהסכימו לו יחד, ואי אפשר שלא יהיה אחד קודם לחברו. אבל רצה להזכירם בשמם ובפרט בניהם ולהזכיר יומו של כל אחד, לא שיוכיר ויכבד הראשון זה קרבן נחשון בן עמינדב אמר וכן הקריבו הנשיאים איש איש יומו, כי יהיה זה קיצור בכבוד האחרים."

נוראים הדברים למתבונן, עד לאיזה עומק מגיעים רגשותיה של תורתנו הקי ועד כמה היא חשה לכבודו של האדם. מעתה פשוט ומובן שחייב אדם להפליג בכבוד חברו עד כדי מסירות נפש ממש, ולא בדברים הגלויים לעין כל, אלא אף במה שטמונה בו איזושהי תחושת בזיון, ולן לה ביותר! בנוסף לכך, מוטלת על האדם החובה לתור אחריו עצות ותחבולות כיצד יוכל לביר כבוד חברו.

וזה יסוד גדול בעבודת ה', שכל אחד מישראל עושה עבודה גדולה שלו, ועליו לעשות מה שבא לפניו באותו יום, ואין עליו לעשות חשבונות אילו ה' לו זמנים טובים יותר ה' טוב יותר וה' עושה יותר, אלא צריך לעשות העבודה שנחן לו ה' לעשות ביום זה ובזמן זה.

וצריך לידע שכל יום ויום, וכל תפלה, וכל ברכה, וכל ברכת אשר יצר הוא תיקון גדול, ועליו לראות שיחא באופן היותר טוב שיכול לעשותו, ואחרי כל זה, אין אתנו יודע עד מה, איזה הוא עיקר התיקון, אם מה שעשה במוחין צלולים ובמדריגה גדולה, או מה שעלה לו בקושי ואחרי הרבה התאמצות עלה לו לעשותו רק באופן פשוט, והבן מאד.

וי"ל שבפרשה זו רצה התורה להדגיש ענין זה ביותר, ולכן כפל י"ב פעמים הפרשה של כל נשיא ונשיא בפנ"ע, לומר שכל אחד ה' לו כוונה משלו לגמרי באופן אחר, וכל אחד חשוב עבודתו בפנ"ע, ואולי כל אחד אע"פ שה' במדריגה אחרת, אבל כיון שהוא הביא קרבנו בהתעוררות ובכוונה משלו, עולים כולם ביחד לצדו לפני ארון כל.

ובא התורה לומר שלא רק לענין עבודה של תורה ותפלה ומצות והקרבנות, חשוב כל אחד בפנ"ע, אלא גם בענין חומרות וגדרים וסייגים שכל אחד עושה, חשוב כל סייג ופרישות לפי הכוונה שמכוון בה, וכל אחד לפני תכונת נפשו

חשוב הסייג שעושה, והתורה מדגיש דייקא אצל נזיר שאולי נזר בנזירות רק מפני שראה סוטה בקלקולה, ולכן כדי לחשוב שאין זה עבודה חשובה כיון שקיבל עליו הנזירות רק מחמת שה' לו נסיון, ומוטב אילו לא ה' לו נסיון כלל, אבל אולי אדרבא זהו עבודתו שה' לו נסיון ויתגבר, ואומר התורה על זה איש כי יפליא, ופירש האבן עזרא שזה פלא שאיש יקבל על עצמו נזירות.

תיבות

נשא

וג' מדרגות הללו בני קהת בני גרשון ובני מררי הם לא דוקא שלכל אחד קבוע ענינו המיוחד, אלא גם באדם אחד יתכנו כל ג' בחי' האלו בזמנים שונים. יש עתים שהוא מבני קהת, שהש"ת עוזר לו בעתים מאירים ובהירים שהוא במדרגה גבוהה בחי' בני קהת, ויש זמנים שהוא בבחי' בני מררי וכל עבודתו היא רק זאת משמרת משאם כשור לעול וכחמור למשא, בבחי' משא בלי כל הרגשת טעם בעבודת ה' ובכל אשר יפנה אינו רואה הצלחה, אך בכל עת חובתו היא להיות מגויס לחיל ה', והעבודה תלויה ע"פ דרגתו ומצבו. והצד השווה של כל הבחינות שהכל היא עבודת ה', וכמו שבסוף הפרשה כולל את כולם יחד, כל הפקודים אשר פקד משה וגו' כל הבא לעבוד עבודת עבודה ועבודת משא באהל מועד, על פי ה' פקד אתם ביד משה איש

איש על עבודתו ועל משאו וגו'. גודל הנח"ר להש"ת הוא מזה שיהודי עושה מה שביכולתו, כאשר מסוגל להיות מבני קהת או זה תפקידו, ואם אינו יכול להגיע לזה, שיהיה מבני גרשון או מבני מררי.

Toras Tzvi

Citing the Midrash, the Ramban writes that there was a tradition passed down through Yaakov Avinu about what each tribe would experience in the future, all the way to the time of Mashiach.⁵ Thus, each tribe was well aware of its qualities and travails. Each *korban* seemed identical, but this was only on the outside. Each *nasi* actually had different intentions and *kavanos* when offering his *korban*. Yehudah embodied the trait of *malchus*; his silver tray (*ke'arah*) and silver bowl (*mizrak*) represented the two kings who would later rule on land and on sea – Shlomo and the Mashiach. The (tray's) weight of 130 shekels hinted at the seas and the large sea-like laver Shlomo built in the Beis Hamikdash, etc. Nesanel ben Tzuar of Yissachar represented Torah knowledge, and therefore his *korbanos* reflected Torah, and so on and so forth.⁶ Each tribe's *nasi* had the *kavanos* which related to his particular tribe. From a Divine perspective, the *korbanos* were totally different.

There are two lessons to be learned here. First, just because things might look similar from an external point of view, this does not necessarily mean that they are similar in essence. And second, we see tremendous room for individual expression even when people seem to be doing the same thing. External snapshots can be deceiving. Only "inner pictures" reflect reality.

פרשת נשא

ר' ריב"ל

* טעם אחד, וזולתו כל אחד מהנשיאים חשוב בו טעם בפני עצמו" (ז, ב). ור"ע ספורנו פירש: "וסיפר קרבן כל אחד מהם לבדו, להורות שכל אחד מהם כיון לכפר על פרטי חטאים בשבטו, וזה בכל אחד מפרטי קרבנו" (ז, יג) וכן כתב רבינו בחיי: "והנה כל אחד ואחד מן הנשיאים כיון במנחתו שתהיה כמנחת חבירו, וכן כשעור משקלה. והיתה כוונת כל אחד ואחד מהנשיאים כנגד שבטו... ולפי שהיו הטעמים חלוקים שהיה כל אחד מהם רומז לשבטו לכך באו הפרשיות חלוקות לכל אחד פרשה בפני עצמה כדי לחלוק להם כבוד" (ז, פד).

הדוגמה והיישום הפשוטים ביותר של רעיון זה באים לידי ביטוי בקרבנות רגילים. שני אנשים מקריבים קרבן חטאת. הקרבן הזה העבודה זהה, אבל העבודה הרוחנית שונה לחלוטין, שכן כל אחד שב בתשובה ומכפר על חטא אחר לחלוטין. ואף אותו חטא בשני חטאות נפרדות. העבודה החיצונית זהה לגמרי - אך הפנימיות שונה ממקרה למקרה. והוא הדין בתפילה שהיא כנגד הקרבנות: "ריב"ל אמר, תפילות כנגד תמידין תקנום" (ברכות כו, ע"ב) וכך דרשו חז"ל את הפסוק "ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג) - אמרו ישראל, רבש"ע בזמן שבית המקדש קיים היינו מקריבים קרבן ומתכפר, ועכשיו אין בידנו אלא תפילה" (במדבר רבה יח, ז'). והנה ברור לנו, שעל אף שנוסח התפילה קבוע ואינו משתנה מיום ליום, ותפילת עמידה אינה משתנה מבוקר לצהריים ומצהריים לערב, בכל זאת ודאי שכל תפילה שונה מחברתה. לא הרי תפילה על פרנסה של אתמול כשל היום, ותפילה לרפואה של בוקר שונה משל ערב וכן הלאה.

• וכך דרש ר' שמעון: "כשאתה מתפלל אל תעש תפילתך קבוע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ב"ה" (אבות ב, יג). באותן מילים עצמן שקועות מחשבות שונות לחלוטין בהתאם לעבודת ה' העכשווית של האדם. קל וחומר ששני אנשים שונים המתפללים מילה במילה מתוך אותו סידור, מתכוונים לשני עניינים שונים לחלוטין". כך גם בקרבנות הנשיאים, למרות העבודה החיצונית השווה היה כל נשיא ועולמו הרוחני שונה. על כן שונים הם קרבנות הנשיאים - שונים למרות הזהות בקרבן עצמו.

הפנימיות של קרבנות הנשיאים לא היו שוות

(א) כתב הרמב"ן (נשא ד', ב'), "ועוד בזה טעם אחר במדרשם, כי לכל אחד מהנשיאים עלה במחשבה להביא חנוכה למזבח ושתהיה בזה השיעור, אבל נחשון חשב בשיעור הזה טעם אחד וזולתו כל אחד מהנשיאים חשב טעם בפני עצמו וכו', ולכן השווה אותם הכתוב לפרט כל אחד בעצמו כאילו לא הורכל האחר וכו'". מבואר מהרמב"ן שאע"פ שהקרבנות של כל אחד מהנשיאים היו שוים, מכל מקום התורה פירשה כל קרבן של כל נשיא בפני עצמו כיון שכל נשיא חישוב בלבו כוונה אחרת במנין הקרבנות, ע"ש היטב ברמב"ן.

אולם, דברי הרמב"ן צריכים ביאור, שסוף סוף הקרבנות היו שוים לגמרי, וא"כ עדיין קשה למה פירשה התורה לכל נשיא בפני עצמו?

ונראה שמבואר מזה, שהעיקר של כל דבר הוא הפנימיות ולא החיצונית, ולכן אע"פ שלמראה עינינו הקרבנות היו שוים, מכל מקום כיון שכוונת כל נשיא היתה מיוחדת, והכוונה היא הפנימיות של הקרבת הקרבן, נמצא שהעצמיות של הקרבנות לא היו שוות, ולכן הוצרכה התורה לפרט כל קרבן של כל נשיא בפני עצמו.

ולמדנו מזה, שאם יש שני אנשים שעושים מצוה, ולדוגמא ששניהם לומדים תורה, ואחד מהם לומד ביותר התלהבות ועמקות מחבירו,

הרי לימוד התורה של אחד מהם שונה במהותו מהלימוד של חבירו, שאע"פ שבחיצונית שניהם שוים, מכל מקום בהפנימיות הם שונים לחלוטין.

קדושת התורה טמונה בפנימיות כאש בגחלת

(ב) ויעיין כמה שכתב הרמח"ל בספר דרך עץ החיים, "ואף גם זאת, הנה בדקדוק גדול נמשלה (התורה) לאש ובהשוואה מדוקדקת, כי כאשר תראה הגחלת שאינה מלהבה והשלהבת היא בתוכה כמוסה וסגורה, אשר בהפיח בה אז תתפשט ותתלהב ותצא מתרחבת והולכת, ובשלהבת ההיא נראים כמה מיני גוונים, מה שלא נראה בתחילה בגחלת, והכל מן הגחלת יוצא, כן התורה הזאת אשר לפנינו, כי כל מלותיה ואותיותיה כמו גחלת הן, אשר בהניח אותם כן כאשר הן, לא יראו כי אם גחלים וגם כמעט עמומות, ומי שישתדל לעסוק בה, אז תתלהב מכל אות שלהבת גדולה, ממולאה בכמה גוונים, הן הידיעות העומדות צפונות בתוך האות בהיא".

ולמדנו מדברי הרמח"ל שקדושת התורה טמונה בפנימיותה, והיא נראית רק אם אתה "מפני" בה, וכן הוא לגבי לימוד התורה וקיום המצוות בכלל, שהעיקר היא הפנימיות, ששם טמונה קדושת התורה והמצוות.

טעם 26 פרשת נשא ר. Shternbach

ובפסוק להלן (ז פד) מונה שנית שיעור הכולל לגלות הנס שבהבאה דאף שכל אחד כיון על דעת עצמו היו שיעור כל הקרבנות שווים זה לזה.

ועוד למדנו מכאן שלמצוה בנוסף לחלק של קיומה לפרטיה ולדקדוקיה, יש ענין נוסף והוא אופן עשייתה. הקדושה ועבודה שמחה וכוונה בעת עשייתה — אלו מעלים את המצוה לדרגות עליונות לתקן תיקון בעולמות ומשנים לגמרי את פעולת כל מצוה ומצוה, וכאן שכוונת כל נשיא בעת ההבאה היתה מיוחדת לו — מנתה התורה כל קרבן וקרבן שמהותו משתנה בהתאם לכוונות, וכתבה בכל אחד זה קרבן, קרבן קרבן ויחודו שלו.

ונראה יסוד גדול בקרבנות הנשיאים שהקב"ה לא צוים מפורשות מה להביא, וכל אחד הביא על דעת עצמו, ולא מפני שחבריו עשו כן. וכוונת כל נשיא היתה שונה מכוונת רעהו, ויחדיו י"ב נשיאי ישראל זכו להכניע י"ב נשיאי ישמעאל וכמבואר בזה"ק, ובדרך זו פרשו המפרשים לשון ברכת אבות בתפלה לחש שמזכירים אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, ולא אמר אלקי אברהם יצחק ויעקב שכל אחד מהם השיג האלוקות בהכרתו שלו. אף כאן בקרבנות לא היתה הקרבת האחד תלויה בהקרבת השני אלא כל נשיא כיוון כוונותיו הוא.

ויש ללמוד מפרשת הנשיאים את היסוד שאחז"ל (סנהדרין קז:) רחמנא לבא בעי, המחשבה היא העיקר, דאף שבמעשה היה שוה קרבן כל הנשיאים, כתבה התורה כל קרבן בפרטות, מפני שכל נשיא השקיע בקרבנו את המחשבות והכוונות שלו בפרט המיוחד של שבטו. ובוה מלמדת אותנו התורה"ק כי רחמנא לבא בעי, ובמיוחד בקרבן. לא המעשה הוא העיקר אלא המחשבה, וכל שבט יונק קדושתו מהכוונה שהכניס הנשיא בקרבנו. ועוד איתא שבקרבן הנשיאים נכללה גם תפלה, שכל נשיא ביקש על שבטו שייגיע למה שהוא צריך להגיע. ולכן כפלה התורה את קרבן כל שבט לחוד, כי זהו מקור עבודת ה' של השבט הזה.

קרבן הנשיאים, קרבן ציבור

החסבר השני לשאלת החזרות מדגיש, כאמור, את הקו ההפכי: לא שנים עשר קרבנות חלוקים לפנינו, אלא קרבן אחד הקרב בשלבים. לא הפיצול והייחודיות של כל נשיא אפשרו הקרבת קרבן זהה, אלא דווקא הרצון שלא להתבלט ולא להיות שונה, הרצון להיטמע בציבור ולהתכלל בו, הוא שאפשר את קרבן הנשיאים. גדולתם של הנשיאים הכריזה שלא היה להם רצון וצורך להיות בולטים ומשאיירי רושם יותר מהאחרים, הם לא חיפשו כותרות בנוסח "הקרבן המיוחד של הנשיא פלוני", וסלדו ממדרג המצלמות ומשבירת השיאים. כל אחד הדגיש את אפסותו ואת עבודת בוראו בשלמות, בזה שהקריב בריוק מה שהביאו כל יתר חבריו. ענווה מופלגת זו העלתה את קרבן היחיד של י"ב הנשיאים, למעין קרבן ציבור, ובכך אפשרה את קבלת הקרבן.

תפארת שמשון • מאמרים

מיוחד - בתוך הסדרים הקבועים!

למדנו מכאן יסוד גדול בעבודת ה' של האדם.

ישנם שני שטחים בהם נעשית עבודת האדם: האחד - המסגרת, ה'סדרים'. למשל, לבחור בישיבה יש 'סדרים' קבועים במשך היום; מתשע עד אחת לומדים 'סדר' א', אוקלים ארוחת צהריים, לאחר מכן משלוש וחצי עד שבע 'סדר' ב', ארוחת ערב, ולאחר מכן 'סדר' שלישי עד אחת-עשרה. בעולמנו כיום, ובפרט בעולם הישיבות, לקחו את הבחורים והכניסו אותם לתוך מסגרת מסוימת.

דבר זה, יש בו מעלה אדירה, אך גם חסרון בצדו. האמת היא, שאת הדבר הזה העמידו גדולי ישראל, והיתה לכן סייעתא דשמיא מרובה, אך יש הטוענים: דבר זה גרם להרבה יהודים טובים לא לגדול, כי כשאדם חי בתוך מסגרת קבועה אין לו מקום להתגדל בו.

כולנו מבינים שגדלות האדם באה לידי ביטוי בעיקר כשהוא מיוחד. הראשון שהיה "מיוחד" היה אברהם אבינו: "אחד היה אברהם", כל העולם בעבר אחד והוא בעבר השני.

• ומה אתנו?

כל אחד מאתנו, ואינני מדבר על אלו העצלים אלא על אלו שיש להם שאיפות,

The offerings of the Nesiim are repeated in our parsha twelve times over. When the Torah repeats something, it is in order to indicate that that thing is particularly beloved in Hashem's eyes. In this instance, the Torah presents each Nasi's offering in all of its details, identical to those of his colleagues, for this is what is so beloved to Hashem—that each of these individuals acted with the totality of the Jewish People in mind. As far as the Torah is concerned, each day's repetition develops the melody of unity, a melody played out over the course of a twelve-part symphony. Truly, there is no more beautiful sound.

TWICE ONE

Israel is G-d's "one nation on earth": comprised of individual human beings, each with his own distinct mindset, character, temperament, talents and aptitudes, yet united by a common essence and calling.

There are two aspects to this vision of an assemblage of individuals as a singular entity: interdependence, and inherent synonymy.

~ a) Interdependence: Because we share a common goal, and because we each have a crucial role to play in the achievement of this goal, millions of diverse individuals complement and fulfill one another to create a single entity. In other words, the differences themselves are what create the unity. Since the entity "Israel" and what it stands for would be incomplete were even a single Jew to be missing from the equation, no Jew is fully Jewish without his relationship with every other Jew.

→ This is what the nesi'im demonstrated with their gift of "six covered wagons and twelve oxen, a wagon for each two of the nesi'im, and for each one, an ox." True, we are comprised of various "tribes," each distinguished by its particular character. True, we each bring our own unique contribu-

tion to the fulfillment of Israel's mission: Judah the might and majesty of a lion, Naphtali the swiftness of a gazelle, Dan the ingenuity of a snake; Issachar produces scholars, Zebulun merchants, Asher olive-growers, Gad warriors, Menasseh shepherds and Simon schoolteachers.³ Yet we recognize that while we each have been blessed with something our fellow "tribes" do not have, it is they who provide us with what we lack. Half a wagon is useless—we must combine our gifts in order to have something with which to transport the "Tent of Meeting" in our journey through the spiritual desert that is our material world. And while we may perhaps be able to produce a complete "ox" by our own efforts, it takes two oxen to pull our common wagon.

38 b) Inherent Synonymy: The second vision of unity posits that underneath it all, the many and diverse vocations and personalities that make up the Jewish nation are all expressions of a single essence. It is not only that all these lives combine to form a collective endeavor (as with the oxen and wagons), but that they are originally and intrinsically one. The nation of Israel is a single soul shining through a many-faceted prism: while each facet unleashes its individual collage of hues in the ray it refracts, the light they all convey is one and the same.

This is the idea expressed by the second group of offerings brought by the nesi'im. The offerings were all exactly the same, down to the weight of the silver in each plate and the age of each lamb. Incredibly, the Torah, which is often so "mincing" with words that it expresses many complex laws with a single added letter, recounts the offering of each tribe separately, repeating the lengthy list twelve times! Thus it expends seventy-two "extra" verses in its account of these offerings, making the section of Nasso

(Numbers 4:21-7:89) the longest in the Torah (176 verses).

In its commentary on these verses, the Midrash expounds on the allegorical significance of these gifts. Each and every detail of these thirty-five items—the type of vessel, its material, its weight, the species of the animal offerings, their number, their age, etc.—symbolized something. But to each tribe they symbolized something else. To Judah, the tribe of kings and lawgivers, they represented different aspects of their role as sovereigns and leaders; to Issachar, it all pertained to scholarship and Torah study; and so on.⁴

This explains the twelve-fold "repetition" of the tribes' gifts. The Torah wishes to emphasize that each tribe brought its own experience and perspective to its offering. The very same act was differently colored by the individual nature of each of its actors: each was expressing the same eternal truth via his own personality and lifestyle.

END AND MEANS

Hence the necessity for both sets of offerings by the nesi'im.

~ With their first offering of six wagons and twelve oxen, the nesi'im expressed how our differences, when applied in concert and harmony, themselves create a unified people.

The second group of offerings expressed a more profound unity: that even as we each pursue our divinely ordained role, each living his life on his "day" in his way, we are all doing the same thing. For in origin and essence we are one, and our individual lives and accomplishments are the many expressions of a single quest.

→ The first aspect of our unity concerns only the end, but not the means: the ultimate purpose of it all is a singular, unified existence, but as long as we have not visibly attained this goal, we are separate and apart. The second aspect, however, demonstrates our intrinsic oneness even before our individual paths have converged upon the same destination. It demonstrates how the process of life itself, as we each apply the talents and abilities that have been granted us, constitutes a single endeavor: to make our lives a "Tent of Meeting," a place to house the all-pervading truth of G-d.⁵